

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ**

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ**

12 Δεκεμβρίου 2003

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδρίασε στις Βρυξέλλες στις 12 Δεκεμβρίου 2003. Της συνόδου προηγήθηκε προφορική έκθεση από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. Pat Cox, και ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων για τα κύρια θέματα της ημερήσιας διάταξης.

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ

Ευρωπαϊκή Δράση για την Οικονομική Μεγέθυνση

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσηγορεύει την Ευρωπαϊκή Δράση για την Οικονομική Μεγέθυνση, με βάση την έκθεση που υπέβαλαν το Συμβούλιο ECOFIN, η Επιτροπή και η ΕΤΕπ. Η δράση καλύπτει υλικές και άυλες επενδύσεις σε δύο ευρείες περιοχές : τις υποδομές των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ), που περιλαμβάνουν τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και την ενέργεια, καθώς και την καινοτομία και την έρευνα και ανάπτυξη, όπου συμπεριλαμβάνεται και η τεχνολογία του περιβάλλοντος. Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα για την υλοποίηση της ατζέντας της Ένωσης που εγκρίθηκε στη Λισσαβόνα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και των δυνατοτήτων οικονομικής μεγέθυνσης της διευρυμένης Ένωσης μέσω μεγαλύτερων επενδύσεων τόσο σε υλικό όσο και σε ανθρώπινο κεφάλαιο για να συμπληρωθεί η διαρθρωτική μεταρρύθμιση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τις εργασίες της Επιτροπής, της ΕΤΕπ και των σχετικών συνθέσεων του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση «προγράμματος ταχείας εκκίνησης», καθώς και με τον καθορισμό, σύμφωνα με αυστηρή δέσμη κριτηρίων, προσωρινού καταλόγου έργων για άμεση δράση. Τα έργα αυτά θα εξεταστούν από την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, σύμφωνα με τις αρχές που εκτίθενται στην έκθεση του Συμβουλίου ECOFIN. Εάν και άλλα έργα πληρούν τα ίδια κριτήρια, ο κατάλογος μπορεί να συμπληρώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την κατάρτισή του, στα πλαίσια του ετήσιου κύκλου υποβολής εκθέσεων στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
3. Η Δράση για την Οικονομική Μεγέθυνση βασίζεται στη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της ΕΤΕπ. Για να επιτύχει η Δράση θα πρέπει όλοι οι παράγοντες να διαδραματίσουν το ρόλο τους, ιδίως λαμβάνοντας τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίσουν την εφαρμογή του «προγράμματος ταχείας εκκίνησης», ώστε η ΕΤΕπ και άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς να μπορέσουν να παράσχουν την αναγκαία χρηματοδότηση. Η κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων για τη χρηματοδότηση έργων που πληρούν τις προϋποθέσεις αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της Δράσης για την Οικονομική Μεγέθυνση. Η Δράση θεωρεί ως δεδομένο ότι τα έργα χρηματοδοτούνται εν μέρει από τους εθνικούς προϋπολογισμούς, ιδίως βελτιστοποιώντας τη χρήση υφιστάμενων δημόσιων πόρων, από συνεισφορά της ΕΕ και της ΕΤΕπ και από καλύτερο συντονισμό μεταξύ όλων των σχετικών πηγών χρηματοδότησης. Η Ευρωπαϊκή Δράση για την Οικονομική Μεγέθυνση θα είναι σύμφωνη με τους ΓΠΟΠ, το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, τις Δημοσιονομικές Προοπτικές και το συμφωνημένο πλαίσιο για το κεφάλαιο της ΕΤΕπ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας στο Συμβούλιο σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό για τα ΔΕΔ, όπου προβλέπεται υψηλότερο ποσοστό κοινοτικής συγχρηματοδότησης για ορισμένα συγκεκριμένα έργα ή τμήματα έργων.

4. Κατόπιν τούτων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί :

- την ΕΤΕπ να υλοποιήσει, σύμφωνα με την έκθεση του Συμβουλίου ECOFIN, τα χρηματοδοτικά μέσα που αποβλέπουν στον πολλαπλασιασμό του αποτελέσματος των ιδιωτικών κεφαλαίων, να αναπτύξει τα «Ταμεία Τιτλοποίησης» και, εντός των πλαισίων του καταστατικού της Τράπεζας και σύμφωνα με τους κανόνες της Eurostat, να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη στην επιδίωξή τους να κινητοποιούν πόρους εισάγοντας στις αγορές περιουσιακά στοιχεία που αφορούν τις υποδομές,
- τα κράτη μέλη να συμπληρώσουν τη Δράση για την Οικονομική Μεγέθυνση με εθνικά μέτρα και προγράμματα και, μαζί με την Επιτροπή, να σπείρουν να άρουν τα τεχνικά, νομικά, διοικητικά και λογιστικά εμπόδια στην υλοποίηση συμπράξεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, Διευρωπαϊκών Δικτύων και σχεδίων καινοτομίας και E&A και για να βελτιώσουν τις μη χρηματοοικονομικές πλαισιακές συνθήκες εντός των οποίων κινούνται αυτά,
- την Επιτροπή, σύμφωνα με την έκθεση του Συμβουλίου ECOFIN, να επανακατευθύνει τις δαπάνες, κατά περίπτωση, προς επενδύσεις σε υλικό και ανθρώπινο κεφάλαιο και γνώση που βελτιώνουν τη μεγέθυνση και, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να εξετάσει περαιτέρω την ανάγκη ανάπτυξης ειδικού κοινοτικού εγγυοδοτικού μέσου για ορισμένους κινδύνους μετά τη φάση της κατασκευής σε έργα ΔΕΔ μεταφορών, να καταρτίσει έκθεση με τα αποτελέσματα της εξέτασης και, εάν ενδείκνυται, να υποβάλει σχετική πρόταση,
- την Επιτροπή και την ΕΤΕπ, να υποβάλλουν ενδιάμεση εκτίμηση της Δράσης για την Οικονομική Μεγέθυνση έως τα τέλη του 2007, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια : (i) αντίκτυπος στη μεγέθυνση, (ii) αντίκτυπος στην εσωτερική αγορά και στη συνοχή της διευρυμένης ΕΕ, (iii) κινητοποίηση κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα, (iv) επιτάχυνση της εφαρμογής έργων για τα ΔΕΔ και την καινοτομία και την E&A, συμπεριλαμβανομένων περιβαλλοντικών σχεδίων, (v) πρόοδος στη μείωση των εμποδίων που οφείλονται σε κανονιστικές ρυθμίσεις, (vi) αντίκτυπος στο περιβάλλον και την απασχόληση.

Σύνδεση της εσωτερικής αγοράς

ΔΕΔ Μεταφορών

5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πολιτική συμφωνία του Συμβουλίου σχετικά με τους νέους κοινοτικούς προσανατολισμούς, βασισμένους στις εργασίες της Ομάδας Van Miert, για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, το οποίο θα δώσει τη δυνατότητα σε όλα τα κράτη μέλη της διευρυμένης Ευρώπης να συμμετάσχουν πλήρως στην εσωτερική αγορά.

6. Τα έργα προτεραιότητας που ορίζονται στους προσανατολισμούς έχουν καίρια σημασία για την ενίσχυση της συνοχής της εσωτερικής αγοράς, ιδίως ενόψει της επικείμενης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ανάγκης να αρθούν τα σημεία συμφόρησης και/ή να συμπληρωθούν ελλείποντες σύνδεσμοι στην κυκλοφορία (διαμετακόμιση) των αγαθών διαμέσου φυσικών ή άλλων εμποδίων ή διαμέσου συνόρων.
7. Όσον αφορά τα ΔΕΔ Μεταφορών στο πλαίσιο της Δράσης για την Οικονομική Μεγέθυνση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την πολιτική συμφωνία του Συμβουλίου ECOFIN να αυξηθεί η ανώτατη συνεισφορά της ΕΕ από 10% σε 20% για διασυνοριακά έργα, και τονίζει πόσο απόλυτα ευθυγραμμισμένη με τα έργα μεταφορών προτεραιότητας που πρότεινε η Επιτροπή και ενέκρινε το Συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου είναι η Δράση για την Οικονομική Μεγέθυνση στον τομέα των μεταφορών.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την υποβολή από την Επιτροπή πρότασης νέας οδηγίας περί ευρωπαϊκού σήματος οδικών τελών και προτρέπει το Συμβούλιο να ταχύνει το ρυθμό των εργασιών του ώστε να επιτευχθεί συμφωνία επί του κοινοτικού πλαισίου ως το Μάρτιο του 2004, εν συνεχεία δε να καταλήξει σε συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τηλεπικοινωνίες

9. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να προτείνει στην έκθεσή της προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2004 σχετικά με τις τηλεπικοινωνίες συγκεκριμένες δράσεις που θα πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη για τη βελτίωση των συνθηκών των κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς (3G) και την ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων στην Ευρώπη.

Ανταγωνιστικότητα

10. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ενδιαφέρον την πρόοδο που επιτελέστηκε όσον αφορά τον ορισμό μιας ολοκληρωμένης οριζόντιας προσέγγισης για την ανταγωνιστικότητα, μεταξύ άλλων μέσω συνεκτικών, συνεργιακών και συμπληρωματικών μεταξύ τους πολιτικών, και καλεί το Συμβούλιο να αξιολογήσει λεπτομερέστερα την ανακοίνωση της Επιτροπής, ιδίως δε να εντοπίσει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, προτάσεις που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα ή που επιβαρύνουν υπερβολικά ορισμένους τομείς της βιομηχανίας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη περαιτέρω αποτελεσματικοί από άποψη κόστους τρόποι για την εφαρμογή των ενωσιακών αποφάσεων στον τομέα της αλλαγής του κλίματος, καθώς και το δυνητικό κόστος της αδράνειας. Συνειδητοποιώντας τη σημασία της βιομηχανίας για την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας και με σκοπό την επίτευξη των στόχων που έθεσε η στρατηγική της Λισσαβόνας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αναμένει με ενδιαφέρον την έκθεση της Επιτροπής για την αποβιομηχάνιση το πρώτο εξάμηνο του 2004.

11. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση σχετικά με τη συμφωνία για μια γενική προσέγγιση για τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, που αποτελεί βασική συνιστώσα του σχεδίου δράσης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες με σκοπό την ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών μέχρι το 2005. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης την ανάγκη να εγκριθεί το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, με βάση την κοινή πολιτική προσέγγιση που επιτεύχθηκε τον Μάρτιο του 2003. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη ανάπτυξης ευρυζωνικών τηλεπικοινωνιών και πλήρους και πραγματικής μεταφοράς του νέου ρυθμιστικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.
12. Εν όψει της επικείμενης διεθνούς συνάντησης της Ουάσιγκτον (19 Δεκεμβρίου 2003), το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τις αποφάσεις που επιτεύχθηκαν στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας σχετικά με την ευρωπαϊκή υποψηφιότητα για τον τόπο εγκατάστασης του ITER, και υποστηρίζει τις προσπάθειες για την εξασφάλιση της επιτυχίας αυτής της υποψηφιότητας.

Απασχόληση

13. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση με θέμα «Δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης στην Ευρώπη» που παρουσίασε η υπό την προεδρία του κ. Κοκ ειδική ομάδα, καθώς και για τα επ' αυτού του θέματος αποτελέσματα των εργασιών της έκτακτης Κοινωνικής Διάσκεψης Κορυφής για την Οικονομική Μεγέθυνση και την Απασχόληση της 11ης Δεκεμβρίου.
14. Στην έκθεση της ειδικής ομάδας τονίζεται η ανάγκη να επιταχυνθεί η εφαρμογή των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων στον τομέα της απασχόλησης. Η Ευρώπη έχει να γεφυρώσει μεγάλο χάσμα προκειμένου να επιτύχει τους στόχους που τέθηκαν στη Λισσαβόνα για την απασχόληση. Η οικονομική μεγέθυνση είναι ανεπαρκής και η ανεργία βρίσκεται σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα. Το πρόβλημα γίνεται ακόμη πειστικότερο εάν λάβει κανείς υπόψη τις ευρύτερες και μεσοπρόθεσμες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, όπως η παγκοσμιοποίηση, ο παγκόσμιος οικονομικός μετασχηματισμός και οι επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού.
15. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι, σύμφωνα με την άποψη της ειδικής ομάδας, η βελτίωση των επιδόσεων της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης στη συνάρτηση της Στρατηγικής για την Απασχόληση εξαρτάται από την υλοποίηση τεσσάρων ουσιωδών απαιτήσεων :
  - αύξηση της προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και εργαζομένων,
  - προσέλκυση περισσότερων ανθρώπων στην αγορά εργασίας,
  - μεγαλύτερες και πιο αποτελεσματικές επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο,
  - εξασφάλιση της πραγματικής εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων με καλύτερη διακυβέρνηση.
16. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι η απασχόληση θα αποτελέσει κεντρικό σημείο του εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2004 και επομένως καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να λάβουν υπόψη την έκθεση της ειδικής ομάδας κατά την εκπόνηση της Κοινής Έκθεσης για την Απασχόληση.

II. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Διαχείριση των κοινών συνόρων της Ένωσης

17. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πολιτική συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συμβούλιο όσον αφορά τα βασικά στοιχεία της πρότασης της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα κοινά σύνορα. Καλεί επίσης το Συμβούλιο ΔΕΥ να ολοκληρώσει το συντομότερο την εξέταση της σημαντικής αυτής πρότασης ώστε να μπορέσει να εγκριθεί εγκαίρως, και ο Οργανισμός να είναι σε επιχειρησιακή ετοιμότητα από την 1η Ιανουαρίου 2005.
18. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για την έγκριση του προγράμματος μέτρων για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης στα θαλάσσια σύνορα, το οποίο περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της μελέτης σκοπιμότητας που εκπόνησε η Επιτροπή για τα θαλάσσια σύνορα, ζητεί δε από το Συμβούλιο ΔΕΥ να εξασφαλίσει, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, την εφαρμογή των μέτρων που εκτίθενται στο πρόγραμμα, ώστε να μπορέσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αξιολογήσει τα αποτελέσματα.
19. Σε συνάρτηση της διεύρυνσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιδοκιμάζει τα μέτρα που αποσκοπούν στην απλούστευση των διαδικασιών ελέγχου στα σύνορα μεταξύ των κρατών μελών και των υπό προσχώρηση κρατών, καθώς και τα μέτρα που αποσκοπούν στην παροχή στήριξης στα κράτη αυτά στη διαδικασία ευθυγράμμισής τους προς το κεκτημένο για τα εξωτερικά σύνορα.

Έλεγχος των μεταναστευτικών ρευμάτων

20. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί τη γενική προσέγγιση στην οποία κατέληξε το Συμβούλιο όσον αφορά τις δύο προτάσεις της Επιτροπής για κανονισμούς του Συμβουλίου σχετικά με βιομετρικά αναγνωριστικά στοιχεία σε θεωρήσεις και άδειες διαμονής, και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει, σε εύθετο χρόνο, πρόταση για την εισαγωγή βιομετρικών αναγνωριστικών στοιχείων στα διαβατήρια. Με βάση την επικείμενη ανακοίνωση της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να λάβει όσο το δυνατόν ταχύτερα τις αναγκαίες αποφάσεις για την ανάπτυξη του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS).
21. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απευθύνει έκκληση για γοργότερη πρόοδο στον τομέα του επαναπατρισμού. Επίσης, επιβεβαιώνοντας το αίτημα που υπέβαλε στη Θεσσαλονίκη, καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση στις αρχές του 2004 για χρηματοδοτικό μέσο που θα αποσκοπεί στην υποστήριξη μιας κοινής προσέγγισης στον τομέα της πολιτικής επαναπατρισμού.

22. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί την ουσιαστική πρόοδο που επιτεύχθηκε στις διαπραγματεύσεις για την έγκριση των δύο οδηγιών του Συμβουλίου για το δικαίωμα και τις διαδικασίες ασύλου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει μεν τα πολιτικά εμπόδια που εξακολουθούν να υπάρχουν και καθυστερούν την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, επιβεβαιώνει όμως αφετέρου τη σημασία της ανάπτυξης μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για το άσυλο και καλεί το Συμβούλιο ΔΕΥ να ολοκληρώσει το συντομότερο τις εργασίες του ώστε να διασφαλίσει την πλήρη υλοποίηση της πρώτης φάσης της θέσπισης ευρωπαϊκού συστήματος για το άσυλο εντός του χρονικού ορίου που τέθηκε στο Τάμπερε.
23. Τέλος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει τη σημασία του διαλόγου με τρίτες χώρες προέλευσης και διέλευσης μεταναστευτικών ρευμάτων και τονίζει τη σπουδαιότητα της συνέχισης της βοήθειας στις προσπάθειες που καταβάλλουν οι ίδιες οι εν λόγω χώρες για να ανακόψουν αυτές τις ροές. Τονίστηκε επίσης κατά την συνάντηση πέντε δυτικομεσογειακών κρατών μελών της ΕΕ ή προσχωρούντων κρατών και των πέντε χωρών της Ένωσης του Μαγκρέμπ, που έλαβε χώρα στην Τύνιδα στις 5 Δεκεμβρίου 2003. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τη διοργανική συμφωνία στην οποία κατέληξαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τον κανονισμό για τη θέσπιση του νέου χρηματοδοτικού μέσου όσον αφορά τη συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης. Εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για την έγκριση από το Συμβούλιο του μηχανισμού για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση τρίτων χωρών στον τομέα της αντιμετώπισης της παράνομης μετανάστευσης και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει την πρώτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του το αργότερο στο τέλος του 2004.

Δικαστική και αστυνομική συνεργασία

24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τις περαιτέρω προόδους που επέτυχε το Συμβούλιο στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη την υπογραφή του Πρωτοκόλλου για την τροποποίηση της Σύμβασης Ευρωπόλ. Βάσει αυτού, η Ευρωπόλ θα αναλάβει έναν συνεχώς αυξανόμενο σημαντικό ρόλο στη δράση που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.
25. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτρέπει το Συμβούλιο να καλέσει τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικότερα το υφιστάμενο μέσο δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανόμενων των κοινών ομάδων ερευνών. Εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για τις προόδους που σημειώθηκαν στον τομέα της εντατικοποίησης της αστυνομικής συνεργασίας με αρκετές τρίτες χώρες, οι οποίες έχουν στρατηγική σημασία για την ΕΕ, σε ό,τι αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.
26. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για την πολιτική συμφωνία που επέτυχε το Συμβούλιο σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκδοση του

ψηφίσματος σχετικά με τη σημασία του ρόλου της οικογένειας για την πρόληψη της τοξικομανίας των νέων, του ψηφίσματος για την αποστολή στην Αλβανία αξιωματικών - συνδέσμων με ιδιαίτερη πείρα στα ναρκωτικά, του ψηφίσματος για την καταπολέμηση των επιπτώσεων από τη χρήση ψυχοτρόπων ουσιών στα τροχαία δυστυχήματα και της απόφασης σχετικά με τα μέτρα ελέγχου και τις ποινικές κυρώσεις σε σχέση με νέα συνθετικά ναρκωτικά.

Διάλογος των θρησκειών

27. Οι Αρχηγοί Κράτους ή Κυβερνήσεως ενημερώθηκαν σχετικά με τα αποτελέσματα της Διάσκεψης για τον Διάλογο των Θρησκειών που έγινε στη Ρώμη στις 30 και 31 Οκτωβρίου 2003, και σημειώνουν με ικανοποίηση τη Δήλωση για το Διάλογο των Θρησκειών και την Κοινωνική Συνοχή που εγκρίθηκε από τους Υπουργούς Εσωτερικών. Με επίγνωση της σπουδαιότητας του θέματος αυτού, ενθαρρύνουν τους αρμόδιους Υπουργούς να υποστηρίξουν συνεχή, ανοικτό και διαφανή διάλογο με τις διάφορες θρησκείες και φιλοσοφικές κοινότητες ως μέσο ειρήνης και κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη και στα σύνορά της.
28. Οι Αρχηγοί Κράτους ή Κυβερνήσεως επαναβεβαιώνουν τη σταθερή δέσμευση της ΕΕ να αντιταχθεί σε κάθε μορφή εξτρεμισμού, μισαλλοδοξίας και ξενοφοβίας που υπονομεύουν την ειρηνική και δημοκρατική συνύπαρξη, και καταδικάζουν κάθε μορφή βίας και τρομοκρατίας.
29. Οι Αρχηγοί Κράτους ή Κυβερνήσεως τονίζουν τη βαθιά τους ανησυχία για την αύξηση των κρουσμάτων αντισιμιτικής μισαλλοδοξίας και καταδικάζουν σθεναρά κάθε εκδήλωση αντισιμιτισμού, συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων εναντίον ατόμων και ιερών χώρων.

III. ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

30. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τα πορίσματα και τις συστάσεις της Επιτροπής που περιέχονται στις εκθέσεις της για την παρακολούθηση των προετοιμασιών των προσχωρούντων κρατών, στο έγγραφο στρατηγικής και τις τακτικές εκθέσεις που υποβλήθηκαν στις 5 Νοεμβρίου 2003.

Νέα κράτη μέλη

31. Η Ένωση ανυπομονεί να καλωσορίσει την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και την Σλοβακία ως πλήρη μέλη της Ένωσης την 1η Μαΐου 2004. Η ενσωμάτωση των νέων κρατών μελών στην ευρωπαϊκή οικογένεια θα ικανοποιήσει τις προσδοκίες των ευρωπαίων πολιτών σε όλη την ευρωπαϊκή ήπειρο.

32. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα νέα κράτη μέλη στην προπαρασκευή τους για την προσχώρηση να εντείνουν και να ολοκληρώσουν τις τελικές προετοιμασίες τους για την ένταξή τους στην Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσηγογράφει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με την παρακολούθηση της κατάστασης ετοιμότητας των χωρών αυτών προς ένταξη στην ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνει την εδραιωμένη απόφαση της Επιτροπής να λάβει, όπου κρίνεται αναγκαίο, τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί η ορθή λειτουργία όλων των κοινοτικών πολιτικών στη διευρυμένη Ένωση.
33. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει επίσης με ικανοποίηση ότι η τρέχουσα διαδικασία επικύρωσης της Συνθήκης Προσχώρησης έχει προχωρήσει σημαντικά και ευελπιστεί ότι θα ολοκληρωθεί έγκαιρα.

Βουλγαρία και Ρουμανία

34. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει το συνεχή και αμετάκλητο χαρακτήρα της τρέχουσας διαδικασίας διεύρυνσης, αναπόσπαστο μέρος της οποίας αποτελούν η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Κατά το περασμένο έτος, οι χώρες αυτές ενέτειναν σημαντικά τις προετοιμασίες τους για προσχώρηση στην ΕΕ, πράγμα το οποίο αντανακλάται στο αρκετά προχωρημένο στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι οικείες διαπραγματεύσεις προσχώρησης.
35. Κοινός στόχος της Ένωσης των 25 είναι να καλωσορίσει τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία τον Ιανουάριο του 2007 ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν είναι έτοιμες. Οι διαπραγματεύσεις θα διεξαχθούν με την ίδια βάση και τις ίδιες αρχές που εφαρμόστηκαν και στα δέκα προσχωρούντα κράτη. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία θα πρέπει να συνεχίσουν δραστήρια τις προετοιμασίες τους και να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο στην πράξη, ώστε να μπορέσουν να ολοκληρωθούν επιτυχώς οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης εντός του 2004, με βάση τη συγκεκριμένη κατάσταση καθεμιάς χώρας, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η υπογραφή της συνθήκης προσχώρησης το συντομότερο δυνατό το 2005. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει την εδραιωμένη απόφαση της Ένωσης να διευκολύνει την τήρηση αυτής της προθεσμίας. Για το σκοπό αυτό, είναι σημαντικότερο να φθάσει στο απαιτούμενο επίπεδο η διοικητική και δικαστική ικανότητα αμφοτέρων των χωρών.
36. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία να συνεχίσουν στο δρόμο της οικονομικής και διαρθρωτικής μεταρρύθμισης, προκειμένου να εκμεταλλευθούν πλήρως τα προσφερόμενα από τη διαδικασία προσχώρησης οφέλη. Η Ένωση θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις αναληφθείσες δεσμεύσεις και την ουσιαστική εφαρμογή του κεκτημένου, ώστε να καθοδηγεί τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία στις προετοιμασίες τους για την προσχώρηση.

37. Όσον αφορά το δημοσιονομικό πλαίσιο για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, η Επιτροπή καλείται να υποβάλει την πρότασή της στις αρχές του 2004, προκειμένου το Συμβούλιο να είναι σε θέση να δώσει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές στην Επιτροπή για να υποβάλει, την άνοιξη του 2004, σχέδια κοινών θέσεων για τα σχετικά κεφάλαια διαπραγμάτευσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να βασίσει την πρότασή της στις αρχές και στη μεθοδολογία που αναπτύχθηκαν κατά τις διαπραγματεύσεις των δέκα προσχωρούντων κρατών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου την εδραιωμένη του απόφαση, οι συζητήσεις ή η συμφωνία σχετικά με μελλοντικές μεταρρυθμίσεις πολιτικών, ή η νέα δημοσιονομική προοπτική, να μην εμποδίσουν τη συνέχιση και την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης ούτε να προδικάζονται από το αποτέλεσμα αυτών των διαπραγματεύσεων.

Τουρκία

38. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τις σημαντικές και αποφασιστικές προσπάθειες της Τουρκικής Κυβέρνησης να επιταχύνει το ρυθμό των μεταρρυθμίσεων, πολλές από τις οποίες είναι σημαντικές σε πολιτικό και νομικό επίπεδο. Οι δέσμες νομοθετικών μέτρων που έχουν εγκριθεί μέχρι τώρα, τα πρώτα σημαντικά βήματα που έχουν πραγματοποιηθεί για την εξασφάλιση της ουσιαστικής εφαρμογής τους, καθώς και η πρόοδος στην αντιμετώπιση πολλών προτεραιοτήτων σύμφωνα με τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης και την αναθεωρημένη εταιρική σχέση προσχώρησης έχουν φέρει την Τουρκία πιο κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τουρκία έχει επίσης σημειώσει σημαντική πρόοδο στην πλήρωση των οικονομικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να καταβάλει σύντομες περαιτέρω προσπάθειες, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και λειτουργίας της δικαστικής εξουσίας, το γενικό πλαίσιο άσκησης των θεμελιωδών ελευθεριών (ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, ελευθερία έκφρασης και θρησκείας), την περαιτέρω ευθυγράμμιση των πολιτικο-στρατιωτικών σχέσεων με την ευρωπαϊκή πρακτική, την κατάσταση στις νοτιοανατολικές περιοχές της χώρας και τα πολιτιστικά δικαιώματα. Η Τουρκία πρέπει επίσης να ξεπεράσει τις μακροοικονομικές ανισορροπίες και τις διαρθρωτικές ελλείψεις.
39. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της έκφρασης πολιτικής βούλησης της Τουρκίας για τη διευθέτηση του προβλήματος της Κύπρου. Εν προκειμένω, η διευθέτηση του προβλήματος αυτού βάσει των αρχών που εκτίθενται στο κεφάλαιο IV κατωτέρω, θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τις προσδοκίες προσχώρησης της Τουρκίας.
40. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενθαρρύνει την Τουρκία να προχωρήσει βασιζόμενη στην ουσιαστική πρόοδο που έχει επιτύχει μέχρι στιγμής στις προετοιμασίες για την έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησής της και υπογραμμίζει τη δέσμευσή του να εργασθεί μαζί με την Τουρκία για την πλήρη εφαρμογή της προενταξιακής στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένης της αναθεωρημένης ενταξιακής εταιρικής σχέσης, εν όψει της απόφασης που θα λάβει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2004, βάσει της έκθεσης και των συστάσεων της Επιτροπής.

IV. ΚΥΠΡΟΣ

41. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα σχετικά συμπεράσματά του, επαναλαμβάνει την προτίμησή του για την ένταξη στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 μιας επανενωθείσας Κύπρου, προκειμένου να μπορέσουν όλοι οι Κύπριοι να απολαύσουν ένα μέλλον με ασφάλεια και ευημερία, καθώς και τα οφέλη από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί ότι υπάρχει καλή προοπτική για την επίτευξη δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής διευθέτησης μέχρι την 1η Μαΐου 2004, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, συνεπώς, παροτρύνει και πάλι όλα τα ενεχόμενα μέρη, και ιδιαίτερα την Τουρκία και την τουρκοκυπριακή ηγεσία, να υποστηρίξουν πλήρως τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, και, εν προκειμένω, απευθύνει έκκληση για άμεση επανέναρξη των συνομιλιών με βάση τις προτάσεις του. Η Ένωση επαναλαμβάνει ότι είναι διατεθειμένη να λάβει υπόψη της τους όρους ενός διακανονισμού, σύμφωνα με τις αρχές που αποτελούν τα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την προθυμία της Επιτροπής να βοηθήσει για την ταχεία εξεύρεση λύσης στα πλαίσια του κεκτημένου. Μετά τον διακανονισμό, η Ένωση είναι διατεθειμένη να παράσχει χρηματοδοτική συνδρομή στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και σκοπεύει να καλέσει την Επιτροπή να προετοιμάσει όλα τα αναγκαία μέτρα για την άρση της αναστολής του κεκτημένου, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο 10 της Πράξης Προσχώρησης.

V. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΚΕΠΠΑ, ΕΠΑΑ

A. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Δυτικά Βαλκάνια

42. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει τις θετικές εξελίξεις που μεσολάβησαν από τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 21 Ιουνίου 2003. Το μέλλον των Δυτικών Βαλκανίων ευρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ταχύτητα της πορείας προς τα εμπρός είναι στα χέρια των χωρών της περιοχής. Υποβλήθηκε η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ετοιμότητα της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης να διαπραγματευθούν συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης (SAA) και εκπονείται παρόμοια έκθεση σκοπιμότητας για τη Σερβία και το Μαυροβούνιο. Συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη SAA με την Αλβανία. Τελούν υπό επικύρωση οι SAA με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και την Κροατία. Η αίτηση της Κροατίας για προσχώρηση στην ΕΕ εξετάζεται ήδη από την Επιτροπή, η γνώμη της οποίας αναμένεται για την άνοιξη του 2004. Έχει σημειωθεί συγκεκριμένη πρόοδος για την προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας, ιδιαίτερα στους τομείς του ελεύθερου εμπορίου, της ενέργειας και των έργων υποδομής.

43. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εντούτοις, ο ρυθμός της διαδικασίας μεταρρυθμίσεων παραμένει αργός. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί συνεπώς, τις χώρες της περιοχής να εντείνουν τις προσπάθειές τους για μεταρρυθμίσεις, ιδιαίτερα σε τομείς που είναι ουσιαστικής σημασίας για την ένταξη στην ΕΕ όπως, ιδίως, η δημόσια διοίκηση, το νομικό σύστημα και η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένει επίσης από όλες τις χώρες της περιοχής και τα εμπλεκόμενα μέρη να συνεργασθούν πλήρως με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY). Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τα Κοινά Συμπεράσματα των συνόδων των Υπουργών Εξωτερικών και των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Δεκεμβρίου και στις 28 Νοεμβρίου 2003 στα πλαίσια του φόρουμ ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, προσδοκώντας ότι οι σχετικές δεσμεύσεις θα μετατραπούν σύντομα σε συγκεκριμένες ενέργειες.
44. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της Θεσσαλονίκης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι είναι αποφασισμένο να υποστηρίξει πλήρως την ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων. Εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει ήδη σημειωθεί ως προς τον εμπλουτισμό της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης με στοιχεία που έχουν προκύψει από την εμπειρία της διεύρυνσης : εξετάζεται σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για επιμέρους ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις κατά την άνοιξη του 2004· συνεχίζονται οι προετοιμασίες για τη συμμετοχή των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων σε κοινοτικά προγράμματα και κοινοτικούς οργανισμούς· η αδελφοποίηση πρόκειται να επεκταθεί σε όλη την περιοχή· ο οικονομικός διάλογος θα αρχίσει στις αρχές του 2004· έχει ενισχυθεί ο πολιτικός διάλογος και η συνεργασία σε θέματα ΚΕΠΠΑ.

Ευρωμεσογειακή Εταιρική Σχέση

45. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διακηρύσσει άλλη μια φορά τη στρατηγική σημασία της Μεσογείου για την Ευρωπαϊκή Ένωση και επιβεβαιώνει την εδραιωμένη του απόφαση να ενισχύσει σημαντικά τη συνεργασία με τους μεσογειακούς εταίρους.
46. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την επιτυχή έκβαση της 6ης Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης των Υπουργών Εξωτερικών που πραγματοποιήθηκε στη Νεάπολη και εκφράζει την ικανοποίησή του για τα αποτελέσματα των Ευρωμεσογειακών Διασκέψεων που διεξήχθησαν στο Παλέρμο (θέματα εμπορίου), την Βενετία (θέματα γεωργίας) και τη Ρώμη (θέματα ενέργειας, υποδομών και επενδύσεων).
47. Ειδικότερα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει το πνεύμα συνεργασίας που επέδειξαν όλοι οι συμμετέχοντες στη Διάσκεψη της Νεάπολης και σημειώνει ότι μετά τη σύσταση της Ευρωμεσογειακής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης και του Ευρωμεσογειακού Ιδρύματος για τον Διάλογο των Πολιτισμών και την ενίσχυση του Ευρωμεσογειακού Φορέα Επενδύσεων και Εταιρικής Σχέσης, η διαδικασία της Βαρκελώνης διαθέτει, πλέον, πιο αποτελεσματικά μέσα για την επίδιωξη των στόχων της. Τα επιτεύγματα στο Παλέρμο, τη Βενετία, τη Ρώμη και τη Νεάπολη ανοίγουν νέους δρόμους συνεργασίας μεταξύ των ευρωμεσογειακών εταίρων και βοηθούν στο να φέρουν τις κοινωνίες των πολιτών της περιοχής πιο κοντά στη Διαδικασία της Βαρκελώνης.

48. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου ECOFIN να αναπτύξει περαιτέρω τον ευρωμεσογειακό φορέα επενδύσεων και εταιρικής σχέσης (FEMIP), ενισχύοντάς τον στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Σύμφωνα με την εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης, η απόφαση ελήφθη με βάση την επίδοση του FEMIP, η οποία αξιολογήθηκε θετικά, και κατόπιν διαβουλεύσεων με τις μεσογειακές χώρες-εταίρους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο ECOFIN να αξιολογήσει τη δυνατότητα να συσταθεί θυγατρική ανήκουσα κατά πλειοψηφία στην ΕΤΕπ, ειδικά για τις μεσογειακές χώρες εταίρους, το Δεκέμβριο 2006, με βάση αξιολόγηση των επιδόσεων του ενισχυμένου φορέα και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων με τους εταίρους της διαδικασίας της Βαρκελώνης.

Ιράκ

49. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει ότι η σταθερότητα του Ιράκ συνιστά κοινό συμφέρον, τονίζει δε εκ νέου ότι η Ένωση έχει δεσμευθεί να στηρίζει την πολιτική αλλά και οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας στα πλαίσια των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι τα βασικά στοιχεία της επιτυχίας είναι ένα περιβάλλον επαρκούς ασφάλειας και ένας ισχυρός και ζωτικός ρόλος των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί στο ακέραιο η απόφαση 1511 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
50. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει ολόψυχα τις τρομοκρατικές επιθέσεις κατά Ιρακινών, πολυεθνικών δυνάμενων, καθώς και διεθνών οργανώσεων και του προσωπικού τους, επιθέσεις που επιδιώκουν να δυναμιτίσουν τις διαδικασίες πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρότησης του Ιράκ.
51. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τη συμφωνία που ορίζει χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα για την ταχύτερη μεταβίβαση κυριαρχικών δικαιωμάτων σε μια μεταβατική ιρακινή κυβέρνηση, απευθύνει δε έκκληση προς όλους τους εμπλεκόμενους να εξακολουθήσουν να προωθούν τις πολιτικές διεργασίες με πειθαρχημένο και ειρηνικό τρόπο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι προέχει να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή του λαού στην πολιτική και συνταγματική διαδικασία.
52. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει και επαινεί τις προσπάθειες που ήδη καταβάλλουν το ιρακινό Κυβερνητικό Συμβούλιο και τα υπουργεία του για να περιβληθούν με αμεσότερες αρμοδιότητες και εκτελεστικές εξουσίες, ιδίως στον τομέα της ασφάλειας.
53. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτρέπει όλες τις χώρες της περιοχής να συμβάλουν ενεργά στην σταθερότητα και οικονομική ανασυγκρότηση του Ιράκ. Ένα ελεύθερο, δημοκρατικό και οικονομικά ανθηρό Ιράκ με σώα την εδαφική του ακεραιότητα θα έχει θεμελιώδη σημασία για τη σταθερότητα στην περιοχή και πέραν αυτής.

Τρομοκρατία

54. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα όλες τις πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις, περιλαμβανομένων των επιθέσεων στην Κωνσταντινούπολη, στις οποίες σκοτώθηκαν ή τραυματίστηκαν πολλοί άνθρωποι διαφορετικών εθνικοτήτων και θρησκειών. Η Ένωση επαναλαμβάνει την αλληλεγγύη της με την Τουρκία και δηλώνει και πάλι ότι είναι αποφασισμένη να κατανικήσει την τρομοκρατία από κοινού με άλλα μέλη της διεθνούς κοινότητας και να αντιδράσει με κοινή αντίδραση σε αυτή την παγκόσμια απειλή.

Ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή

55. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι σταθερά προσηλωμένο στο σαφή στόχο των δύο κρατών, του Ισραήλ και ενός βιώσιμου και δημοκρατικού Παλαιστινιακού Κράτους, τα οποία θα συνυπάρχουν με ειρήνη και ασφάλεια, στο πλαίσιο μιας συνολικής ειρήνης στη Μέση Ανατολή, όπως προβλέπεται από τον Οδικό Χάρτη που εκπονήθηκε από την Τετραμερή Διάσκεψη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη διεθνή υποστήριξη προς τον Οδικό Χάρτη, όπως εκφράστηκε με την ομόφωνη έγκριση της απόφασης 1515 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί κατά συνέπεια και τα δύο μέρη, το Ισραήλ και την Παλαιστινιακή Αρχή, να εκπληρώσουν αμέσως και ταυτοχρόνως τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες τους βάσει του Οδικού Χάρτη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της καθιέρωσης ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης που να περιλαμβάνει όλα τα μέλη της Τετραμερούς Διάσκεψης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει επίσης τις πρωτοβουλίες από τις κοινωνίες των πολιτών και των δύο μερών, συμπεριλαμβανομένης της Ειρηνευτικής Πρωτοβουλίας της Γενεύης, και είναι πρόθυμο να παράσχει περαιτέρω βοήθεια στις προσπάθειες για την προώθηση της προσέγγισης, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επιδίωξη μιας διαρκούς ειρήνης.
56. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία μιας εταιρικής σχέσης και μιας αμοιβαίας κατανόησης, όπως καταδείχθηκε στην Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη των Υπουργών Εξωτερικών στη Νεάπολη στις 2-3 Δεκεμβρίου 2003, και εκφράζει ικανοποίηση για τα αποτελέσματα της συνόδου των δωρητών (Ad hoc επιτροπή συνδέσμου) η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2003 στη Ρώμη, έπειτα από συνεδρίαση της τετραμερούς ειδικής ομάδας για τη μεταρρύθμιση.
57. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παροτρύνει την Παλαιστινιακή Αρχή να αποδείξει έμπρακτα την αποφασιστικότητά της να καταπολεμήσει την τρομοκρατία και την εξτρεμιστική βία. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τις προσπάθειες της παλαιστινιακής κυβέρνησης να επιτύχει μια διαρκή κατάπαυση του πυρός, και την υποστήριξη που δόθηκε προς τον σκοπό αυτόν από την αιγυπτιακή κυβέρνηση. Παροτρύνει εντόνως όλες τις παλαιστινιακές κινήσεις να υποστηρίξουν ουσιαστικά την προσέγγιση αυτήν. Καλεί δε την παλαιστινιακή κυβέρνηση, υπό τον Πρωθυπουργό Qorei, να αναδιοργανώσει όλες τις υπηρεσίες ασφαλείας, και να αποκαταστήσει αποτελεσματικό έλεγχο στις περιοχές που βρίσκονται υπό την ευθύνη της. Η μεταρρύθμιση της Παλαιστινιακής Αρχής πρέπει να συνεχιστεί. Οι προσπάθειες αυτές αξίζουν να τύχουν υποστήριξης από όλους.

58. Η ΕΕ καλεί την ισραηλινή κυβέρνηση να αντιστρέψει την εποικιστική πολιτική της και να κατεδαφίσει τους οικισμούς που έχουν ανεγερθεί μετά τον Μάρτιο του 2001. Η πολιτική αυτή, μαζί με την απόκλιση του λεγόμενου τείχους ασφάλειας από την «πράσινη γραμμή» στην κατεχόμενη Δυτική Όχθη και στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, θα μπορούσε να προδικάσει μελλοντικές διαπραγματεύσεις και να καταστήσει τη λύση των δύο κρατών πρακτικά ανέφικτη. Σχετικά με το θέμα αυτό, η ΕΕ ανησυχεί εξαιρετικά με τη δημιουργία κλειστής ζώνης ανάμεσα στο «τείχος» αυτό και στην πράσινη γραμμή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της ύπαρξης ανοικτών και χωρίς εμπόδια διαύλων επικοινωνίας για όλους τους συνομιλητές της ΕΕ.
59. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παροτρύνει εκ νέου όλα τα μέρη στην περιοχή να εφαρμόσουν αμέσως πολιτικές που να οδηγούν σε διάλογο και διαπραγματεύσεις και να καταπολεμήσουν ενεργά κάθε υποκίνηση φυλετικού ή θρησκευτικού μίσους. Επαναλαμβάνει δε ότι οι σχέσεις με εκείνους που θα προβούν σε αντίθετες ενέργειες θα επηρεαστούν αναπόφευκτα από τη συμπεριφορά αυτή.
60. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας σε όλες της μορφές της παραμένει μία από τις προτεραιότητες του συνόλου της διεθνούς κοινότητας και ότι αποτελεί υποχρέωση όλων των χωρών, και ιδίως των χωρών της περιοχής, να συνεργαστούν ενεργά για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και να απόσχουν από κάθε ενέργεια άμεσης ή έμμεσης παροχής υποστήριξης σε τρομοκρατικές οργανώσεις.
61. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι μια συνολική ειρήνη θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης τη Συρία και το Λίβανο, καθώς και τη χρησιμότητα της Αραβικής Ειρηνευτικής Πρωτοβουλίας που εγκρίθηκε από τον Αραβικό Σύνδεσμο στη Βηρυτό στις 28 Μαρτίου 2002.

Αραβικός κόσμος

62. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έκθεση περί των σχέσεων με τον αραβικό κόσμο, που καταρτίστηκε από τον Γενικό Γραμματέα/Υπατο Εκπρόσωπο και την Επιτροπή, ως συμβολή στην ανάπτυξη συνολικής προσέγγισης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων, σε συνεννόηση με τον ΓΓ/ΥΕ και την Επιτροπή, να συνεχίσει τις εργασίες του με βάση κοινή έκθεση, στο πλαίσιο της υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφαλείας και λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές και τα προγράμματα που ήδη υφίστανται, ιδίως δε τη διαδικασία της Βαρκελώνης και την Πρωτοβουλία «Νέοι Γείτονες». Εξετάζεται η υποβολή εκθέσεως στο ΣΓΥΕΣ το Μάρτιο 2004.

Διατλαντικές σχέσεις

63. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη δήλωση του Παραρτήματος.
64. Όσον αφορά τον Καναδά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που επιτεύχθηκε όσον αφορά την επανεξέταση των σχέσεων ΕΕ-Καναδά και προσδοκά ότι η επόμενη σύνοδος κορυφής ΕΕ-Καναδά θα εγκρίνει την τελική έκθεση των Υπουργών. Το αποτέλεσμα αυτής της επανεξέτασης θα δώσει νέα ώθηση σε μια στενή και πολύτιμη σχέση.

Ρωσική Ομοσπονδία

65. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε απολογισμό των σχέσεων της Ένωσης με τη Ρωσική Ομοσπονδία και χαιρετίζει τη στενή και αποτελεσματική εργασιακή σχέση που έχει εγκαθιδρυθεί με τη Ρωσία σ' ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι η Ένωση είναι αποφασισμένη να δημιουργήσει μια ισόρροπη και αμοιβαία στρατηγική εταιρική σχέση με τη Ρωσία, βασισμένη στις αξίες του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και στην οικονομία της ελεύθερης αγοράς.
66. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει τον πρωταρχικό στόχο της μεσομακροπρόθεσμης δημιουργίας τεσσάρων κοινών χώρων βάσει της δήλωσης της Πετρούπολης. Κατ' αυτή την έννοια, η Συνάντηση Κορυφής της Ρώμης στις 6 Νοεμβρίου 2003 σημείωσε ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός με την αποδοχή της έννοιας του κοινού οικονομικού χώρου και με σημαντικές αποφάσεις που προλειαίνουν το έδαφος για τη δημιουργία των τριών άλλων χώρων.
67. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί επομένως το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υποβάλουν, εγκαίρως πριν από την επόμενη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Ρωσίας, έκθεση αξιολόγησης για όλες τις πτυχές των σχέσεων της Ένωσης με τη Ρωσία και να προτείνουν μέτρα για την ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης και του σεβασμού των αξιών στις οποίες βασίζεται. Στη συνάρτηση αυτή, και δίνοντας έμφαση στις ευκαιρίες που προσφέρονται στη Ρωσία από την επικείμενη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει ότι η συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, η οποία θα πρέπει να επεκταθεί στα νέα κράτη μέλη μέχρι την 1η Μαΐου 2004, εξακολουθεί να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο των σχέσεων της ΕΕ με τη Ρωσία.
68. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τη συνεργασία στο πλαίσιο της ΕΠΑΑ, όπως αποδεικνύεται από τη ρωσική συμμετοχή στην κοινή άσκηση CME/CMX 03 της ΕΕ και του ΝΑΤΟ για τη διαχείριση των κρίσεων. Η πρακτική συνεργασία σε ειδικές περιστάσεις θα προωθείται καταλλήλως. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξαίρει τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται για την ΕΕ και τη Ρωσία να προωθήσουν από κοινού τη σταθερότητα, τη δημοκρατία και την ευημερία στην κοινή γειτονιά τους.

69. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόσφατη συμφωνία για την επέκταση των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ στη Ρωσία και τα Δυτικά Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και καλεί το Συμβούλιο να παρακολουθήσει την ένταξη της Ρωσίας στη γενική εντολή τον Δεκέμβριο του 2006.

Ουκρανία

70. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε την έκθεση περί της εφαρμογής της Κοινής Στρατηγικής για την Ουκρανία και συμφώνησε για την παράταση της εφαρμογής της κατά ένα έτος.

Κίνα

71. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο ΓΥΕΣ να επανεξετάσει το θέμα της απαγόρευσης της πώλησης όπλων στην Κίνα.

Λατινική Αμερική και Καραϊβική

72. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την ώθηση που δόθηκε πρόσφατα στις διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία σύνδεσης ΕΕ- Mercosur, και ζητεί την οριστικοποίησή της το ταχύτερο δυνατόν.
73. Το Συμβούλιο σημειώνει εξάλλου με ικανοποίηση την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τις δύο συμφωνίες πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας με την Κοινότητα των Άνδεων και τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής, οι οποίες θα υπογραφούν στη Ρώμη στις 15 Δεκεμβρίου 2003.
74. Τόσο οι δύο αυτές εξελίξεις όσο και η πρόσφατη έναρξη πολιτικού διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, αποτελούν συγκεκριμένη ένδειξη της προσοχής που εξακολουθεί να αποδίδει η ΕΕ στις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, καθώς και της βούλησής της να ενισχύσει τις διαπεριφερειακές σχέσεις.

Αφρική

75. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου τη σημασία της εταιρικής σχέσης με την Αφρική και χαιρετίζει την ενίσχυση του διαλόγου ΕΕ-Αφρικής, όπως μαρτυρείται από το θετικό και εποικοδομητικό αποτέλεσμα των εργασιών της υπουργικής τριόικας ΕΕ-Αφρικής στη Ρώμη, στις 10 Νοεμβρίου 2003.
76. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση την αναπτυσσόμενη εταιρική σχέση μεταξύ ΕΕ, ΟΗΕ, Αφρικανικής Ένωσης και υποπεριφερειακών αφρικανικών οργανώσεων στον τομέα της πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων και της ανάπτυξης, ιδίως δε μέσω της Νέας Εταιρικής Σχέσης για την Ανάπτυξη της Αφρικής (NEPAD).

77. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία της αποκατάστασης της ειρήνης και της ασφάλειας στην Αφρική, ως απαραίτητης προϋπόθεσης για την ανάπτυξη, και χαιρετίζει τη δημιουργία Μέσου Στήριξης της Ειρήνης για τη χρηματοδότηση των αφρικανικών ειρηνευτικών δράσεων, που θα δώσει ουσιαστική ώθηση στη δυνατότητα των Αφρικανών να φέρουν την ειρήνη στην ήπειρό τους.
78. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να στηρίζει τις ειρηνευτικές διαδικασίες σε διάφορες περιοχές της αφρικανικής ηπείρου, όπως στις Μεγάλες Λίμνες, τη Λιβερία, την Ακτή του Ελεφαντοστού, το Σουδάν, τη Σομαλία, την Αιθιοπία-Ερυθραία, και τονίζει την ανάγκη να χρησιμοποιηθούν όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της η ΕΕ κατά τρόπο συνεκτικό και συντονισμένο, μεταξύ άλλων για την ανοικοδόμηση, την ανάπτυξη και την ΕΠΑΑ. Εκφράζει ικανοποίηση για τον ολοένα σημαντικότερο ρόλο που διαδραματίζουν οι υποπεριφερειακές οργανώσεις (ECOWAS, IGAD, SADC) εν προκειμένω, αλλά και στον τομέα της περιφερειακής ολοκλήρωσης και ανάπτυξης.

Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας

79. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξακολουθεί να ανησυχεί σοβαρά σχετικά με το πυρηνικό πρόγραμμα της Βόρειας Κορέας, το οποίο συνιστά σοβαρή απειλή για την περιφερειακή και την παγκόσμια ασφάλεια. Απευθύνει έκκληση στη Βόρεια Κορέα να συμμορφωθεί εκ νέου και πλήρως προς τη Συνθήκη για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων και να διαλύσει το πυρηνικό της πρόγραμμα κατά τρόπο πλήρη, εξακριβώσιμο και μη ανατρέψιμο.
80. Η πρόσφατη επίσκεψη στη Βόρεια Κορέα μιας αντιπροσωπίας της Τρόικας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδεικνύει τη δέσμευση της Ένωσης να συμβάλει ενεργά σε μια ειρηνική λύση για την παρούσα τεταμένη κατάσταση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει σθεναρά τη συνέχιση των εξαμερών συνομιλιών με σκοπό την εξεύρεση λύσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις στην Κορεατική Χερσόνησο και θα επανεξετάσει την πολιτική της ΕΕ έναντι της Βόρειας Κορέας όπως ενδείκνυται. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε ότι η ενίσχυση της συνεργασίας της ΕΕ με τη Βόρεια Κορέα θα είναι δυνατή μόνον όταν η Βόρεια Κορέα συμμορφωθεί πλήρως με τις διεθνείς υποχρεώσεις της όσον αφορά τη μη διάδοση πυρηνικών όπλων. Στα πλαίσια αυτά, η ΕΕ υπενθυμίζει την κατηγορηματική δέσμευσή της να διατηρηθεί η αρχή και η ακεραιότητα της Συνθήκης για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

Πράσινη διπλωματία

81. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τον ορισμό του πεδίου δραστηριοτήτων και του τρόπου λειτουργίας του «Πράσινου διπλωματικού δικτύου» όπως περιλαμβάνεται στα συμπεράσματα της ad hoc συνεδρίασης της Ρώμης κατόπιν των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης, και προσδοκά την πλήρη εκτέλεση των καθηκόντων του. Προς τούτο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την ερχόμενη Προεδρία να συνεχίσει τις εργασίες της ελληνικής και της ιταλικής Προεδρίας.

Ολυμπιακή Εκεχειρία

82. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την ιδέα της Ολυμπιακής Εκεχειρίας και χαιρετίζει το σχετικό ψήφισμα που εγκρίθηκε ομόφωνα από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών.

B. ΚΕΠΠΑ/ΕΠΑΑ*Στρατηγική Ασφάλειας*

83. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας και απευθύνει θερμά συγχαρητήρια στον ΓΓ/ΥΕ Javier Solana για το έργο που επετέλεσε.
84. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας επιβεβαιώνει την κοινή μας εδραιωμένη απόφαση να αναλάβουμε τις ευθύνες μας για να εξασφαλίσουμε μία ασφαλή Ευρώπη μέσα σε έναν καλύτερο κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας θα δώσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει καλύτερα τις παγκόσμιες προκλήσεις και τους κινδύνους που μας απειλούν και να αξιοποιήσει καλύτερα τις ευκαιρίες που μας ανοίγονται. Μια δραστήρια, ικανή και συνεκτικότερη Ευρωπαϊκή Ένωση θα είχε επίδραση σε παγκόσμια κλίμακα, στην πορεία δε θα συνέβαλλε σ' ένα αποτελεσματικό πολυμερές σύστημα που θα οδηγούσε σ' έναν πιο δίκαιο, ασφαλή και ενωμένο κόσμο.
85. Για να αναμετρήσει όλες τις επιπτώσεις αυτών των στρατηγικών προσανατολισμών και να τους εντάξει σε όλες τις σχετικές ευρωπαϊκές πολιτικές, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από την ερχόμενη Προεδρία και το ΓΓ/ΥΕ, σε συντονισμό με την Επιτροπή, να παρουσιάσουν, όπου χρειάζεται, συγκεκριμένες προτάσεις για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ασφαλείας. Οι αρχικές εργασίες θα περιλαμβάνουν την αποτελεσματική πολυμερή προσέγγιση, με τα Ηνωμένα Έθνη στο κέντρο της, τον αντιτρομοκρατικό αγώνα, μια στρατηγική έναντι της περιοχής της Μέσης Ανατολής και μια περιεκτική πολιτική έναντι της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.
86. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική της ΕΕ κατά της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής, που αποτελεί κεφαλαιώδους σημασίας στοιχείο της στρατηγικής ασφαλείας.

ΕΠΑΑ

87. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσυπέγραψε επίσης την τακτική έκθεση περί ΕΠΑΑ, καθώς και το πρόγραμμα εργασιών της ερχόμενης Προεδρίας, χαιρέτισε την πρόοδο που επιτελέστηκε στην ανάπτυξη στρατιωτικών και μη στρατιωτικών δυνατοτήτων για τη διαχείριση κρίσεων, και εξέφρασε ικανοποίηση για τη θετική διεξαγωγή των μέχρι τώρα επιχειρήσεων ΕΠΑΑ.

88. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την ετοιμότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια αποστολή ΕΠΑΑ στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, συμπεριλαμβανομένης και στρατιωτικής συνιστώσας βασισμένης στις συμπεφωνημένες ρυθμίσεις «Βερολίνο +». Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρέτισε την προθυμία του ΝΑΤΟ να αρχίσει διαβουλεύσεις με την ΕΕ και κάλεσε την ερχόμενη Προεδρία, καθώς και τον ΓΓ/ΥΕ, να προωθήσουν το θέμα ακολουθώντας τις διαδικασίες που έχουν αποφασιστεί.
89. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δέχθηκε με ικανοποίηση το έγγραφο που υπέβαλε η Προεδρία, με τίτλο «Ευρωπαϊκή άμυνα : διαβουλεύσεις ΝΑΤΟ/ΕΕ, σχεδιασμός και επιχειρήσεις». Καλείται ο Γενικός Γραμματέας/Υπατος Εκπρόσωπος να προτείνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου :
- να βελτιωθεί η προπαρασκευή των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με προσφυγή στα μέσα και τις δυνατότητες του ΝΑΤΟ, σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που περιέχονται στο έγγραφο αναφοράς,
  - να συγκροτηθεί μια ομάδα, με πολιτικές και στρατιωτικές συνιστώσες, για να ανταποκριθεί στους στόχους και τις αρχές που εκτίθενται στο ίδιο έγγραφο.

Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ το ταχύτερο δυνατόν εντός του 2004.

Σχέσεις ΕΕ-ΗΕ

90. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη βαθιά ριζωμένη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταστήσει την αποτελεσματικά πολυμερή προσέγγιση κεντρικό στοιχείο της εξωτερικής της δράσης, με έναν ισχυρό ΟΗΕ στον πυρήνα της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει επομένως με ικανοποίηση την εκτεταμένη ανακοίνωση της Επιτροπής την επιγραφόμενη «Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη : η επιλογή του πολυμερισμού», η οποία κυκλοφορεί σε μια δυναμική στιγμή στην ιστορία των σχέσεων ΕΕ-ΗΕ.
91. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης την Κοινή Διακήρυξη ΕΕ-ΗΕ της 24ης Σεπτεμβρίου 2003 για τη συνεργασία στη διαχείριση κρίσεων, η οποία και αποτελεί τη βάση της ενισχυμένης συνεργασίας στον εν λόγω τομέα.
92. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών της 8ης Δεκεμβρίου σχετικά με τις σχέσεις ΕΕ-ΗΕ και τονίζει πόσο αναγκαίο είναι να μετατραπούν σε επιχειρησιακή δράση τόσο αυτά όσο και η Κοινή Διακήρυξη για τη διαχείριση κρίσεων.

VI. ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ*Πολυετές Στρατηγικό Πρόγραμμα*

93. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε το πρώτο Πολυετές Στρατηγικό Πρόγραμμα του Συμβουλίου, το οποίο καλύπτει την περίοδο 2004-2006. Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο παρέχει ένα ισχυρό πλαίσιο και χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή κοινά αποδεκτών προτεραιοτήτων και ειδικών στόχων, πρέπει να είναι πάντα έτοιμο να αντιμετωπίσει εξελισσόμενες καταστάσεις τόσο εντός όσο και εκτός της Ένωσης. Επομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα συμφωνήσει ορισμένες προσαρμογές του προγράμματος στις μελλοντικές συνόδους του Δεκεμβρίου, εάν αυτό κριθεί αναγκαίο για την αντιμετώπιση σημαντικών εξελίξεων.

Residence Palace

94. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόταση της βελγικής κυβέρνησης να χρησιμοποιεί για τις συνεδριάσεις του την πτέρυγα Α του κτιρίου Residence Palace, μετά την ανακαίνισή της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ευχαριστεί τη βελγική κυβέρνηση γι' αυτή την πρωτοβουλία και αναθέτει στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων και τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου να προσδιορίσουν τους επί μέρους οικονομικούς, τεχνικούς και νομικούς διακανονισμούς, ώστε να δοθεί στο Συμβούλιο η δυνατότητα να λάβει εμπεριστατωμένα απόφαση επί του θέματος κατά την εαρινή σύνοδο του 2004.
-

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ**

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ**

12 Δεκεμβρίου 2003

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΛΑΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

1. Η διατλαντική σχέση είναι αναντικατάστατη. Η ΕΕ παραμένει πλήρως προσηλωμένη σε μια εποικοδομητική, ισορροπημένη και στραμμένη προς το μέλλον εταιρική σχέση με τους υπερατλαντικούς μας εταίρους.
2. Οι κοινές αξίες και τα κοινά συμφέροντα αποτελούν τη βάση της σχέσης μας με τις ΗΠΑ και τον Καναδά. Η σχέση αυτή θεμελιώνεται επίσης στην αυξανόμενη πολιτική και οικονομική αλληλεξάρτηση μεταξύ μας. Ενεργώντας από κοινού, η ΕΕ και οι υπερατλαντικοί εταίροι της μπορούν να αποτελέσουν μια ισχυρότατη δύναμη καλού στον κόσμο.
3. Η ΕΕ και οι υπερατλαντικοί εταίροι της είναι σε καλύτερη θέση να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που τους τίθενται βασιζόμενη σε κοινή αξιολόγηση των απειλών. Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ασφάλειας παρέχει μια πειστική ανάλυση τόσο των γνωστών απειλών όσο και των νέων απειλών όπως είναι η μαζική τρομοκρατία, η διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής, τα αποσαθρωμένα κράτη και το οργανωμένο έγκλημα. Η Ευρώπη και οι υπερατλαντικοί εταίροι της είναι ενωμένοι ενώπιον αυτών των απειλών και αναπτύσσουν κοινές στρατηγικές για την καταπολέμησή τους.
4. Η ΕΕ και οι υπερατλαντικοί εταίροι της πρέπει να προωθήσουν ένα κοινό πλαίσιο στόχων που θα βασίζεται στην προαγωγή του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη μείωση της φτώχειας και στη βελτίωση της υγείας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Η ΕΕ κάνει έκκληση για μια διεθνή τάξη που θα βασίζεται σε ένα πραγματικά πολυμερές σύστημα. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τις απόψεις που εξέφρασε σχετικά με το θέμα αυτό ο Πρόεδρος Μπους κατά τον πρόσφατο λόγο του στο Λονδίνο.
5. Πέραν από την καταπολέμηση των άμεσων απειλών για την ασφάλεια, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και οι γενεσιουργοί παράγοντες αυτών των απειλών. Πρέπει να αναπτύξουμε περαιτέρω αποτελεσματικές και βιώσιμες πολιτικές και να ενεργήσουμε από κοινού. Μόνο με τη χρησιμοποίηση του πλήρους φάσματος των διαθέσιμων μέσων – των πολιτικών, των οικονομικών, καθώς και των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών μέσων διαχείρισης κρίσεων – θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το ευρύ φάσμα προκλήσεων που παρουσιάζονται ενώπιόν μας.
6. Η στενή διατλαντική συνεργασία είναι βασικής σημασίας για την επίτευξη οικονομικής μεγέθυνσης και σταθερής ανάπτυξης. Ιδιαίτερα σημαντική από την άποψη αυτή είναι η κοινή δέσμευσή μας να ολοκληρώσουμε με επιτυχία την αναπτυξιακή ατζέντα της Ντόχα, να ενισχύσουμε περαιτέρω τη διμερή μας συνεργασία ιδίως σε θέματα κανονιστικών ρυθμίσεων και να εργαστούμε για την πλήρη ένταξη όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία.

7. Προκειμένου να μπορέσει η διατλαντική εταιρική σχέση να προσφέρει όλους τους καρπούς της, η σχέση μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ πρέπει να είναι ουσιαστική. Η ΕΕ επιβεβαιώνει την αποφασιστικότητά της να βελτιώσει περαιτέρω τις δυνατότητές της και να αυξήσει τη συνοχή της. Η σχέση ΕΕ-NATO αποτελεί σημαντική έκφραση της διατλαντικής σχέσης. Οι επιχειρησιακές δυνατότητες της ΕΕ, που αποτελούν καίριο στόχο της γενικότερης ανάπτυξης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, ενισχύεται με μόνιμες ρυθμίσεις, ιδίως τη ρύθμιση «Βερολίνο +», οι οποίες παρέχουν το πλαίσιο για τη στρατηγική εταιρική σχέση μεταξύ των δύο οργανισμών στη διαχείριση κρίσεων.
8. Είναι σημαντικό να διατηρηθεί ένας μόνιμος διάλογος μεταξύ στρατηγικών εταίρων. Η ΕΕ αποδίδει μέγιστη σπουδαιότητα στον διάλογο για την πρόληψη και τη διαχείριση κρίσεων, ο οποίος αποδεικνύεται τόσο αποτελεσματικός στα Βαλκάνια. Η Ευρώπη και οι υπερατλαντικοί εταίροι της θα συνεχίσουν να συνεργάζονται με το ίδιο πνεύμα για την αποκατάσταση της ειρήνης και της σταθερότητας σε άλλες περιοχές που πλήττονται από διαμάχες. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ χαιρετίζει τα θετικά αποτελέσματα της συνάντησης που πραγματοποιήθηκε με τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Πάουελ στις Βρυξέλλες στις 18 Νοεμβρίου.
9. Οι διατλαντικοί δεσμοί εκτείνονται πέρα από τις κυβερνήσεις. Οι δεσμοί μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου και των κοινωνιών των δύο πλευρών αποτελούν το υπόβαθρο των σχέσεων αυτών. Η ΕΕ θα ενθαρρύνει όλες τις μορφές διαλόγου μεταξύ των νομοθετικών σωμάτων και της κοινωνίας των πολιτών από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού.
10. Οι διατλαντικοί εταίροι, εργαζόμενοι σε διμερές επίπεδο και στο πλαίσιο πολυμερών οργανισμών, θα συνδυάσουν τα οράματα και τις ικανότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εποχής μας. Τώρα, περισσότερο από ποτέ, οι διατλαντικοί δεσμοί είναι ουσιώδους σημασίας εάν επιθυμούμε να δημιουργήσουμε έναν καλύτερο κόσμο.